

POGIBIJA DRAGANA SUMARA

(posvećeno Draganu Miliceviću Sumaru)

Leti soko vija se planinom
Put ga vodi stazom neprohodnom
Da pronadje sabanik livadu
I istinu o junaku onom;
Sto je srpsku pozlatio majku
Koja radja jagance junake
Da je slava za hrabre I nejkake.
A nejaku skupili su decu
Po Srbiji sinovi probrani
Poslali ih pustoj Djeravici
Da se sveta Srpska zemlja brani.
Od kurjaka sto tudjih sto njenih
I od laznih njihovih otaca
Sto su svoja jagnjad sacuvali
Gresne duse pred svijeh svetaca.
A Srbija patise ko nikad
I moljase Boga velikoga
Da se spasu jagnjad zrtvovana
Zbog necasti vladara jednoga
Sto djavolu prodao je dusu
Pa ga kusa u zlobi I jadu
Zbog prestola na celu drzave
Koji daje svaku dusu mladu.

Slece soko na pustu poljanu
Gde je bozur procveto u krvi
Slusa reci vetra sto prolazi
Po istinu dosao si prvi
U pravednog krv je uvek sveta
I tu bozur vazda ce da radja
Lepsi bozur I lepse mirise
Tamo gde je dusa poginula mladja
A mlada je mladja nemoz biti
U junaka sto je ovde pao
Zato slusaj istinu o njemu
Jer je casno Bogu dusu dao.

Vidis stazu koju si pratio
I okolo po sumi do kraja
Tu je trava za navek svenula
I borovi gde se suse skraja
Tu *dusmani stopama stajahu*
Kad u noci pridjose livadi
Zlim rukama za bor se drzahu
Pratec gnezdo sokolica mladih.
Nigde cveta tuda da procveta
Niti ptice glasa da se cuje
Potoci su davno presusili
Pa pustarom I djavo samuje.
Gori granje sto nehte da puca
Gori lisce sto sustalo nije
Ni sam oblak kisu ne donosi
Kad ih onda grom gadjao nije
Nigde znaka da zivota tu je
Niti milost od Boga da sleti
Jer za Boga najpreca su deca
A krv njina pustinjom se sveti.
Gle vrhove kao da se suse
I baci je pod njima sto came
Nisu htele blejanje ovaca
Sad cuvaju puste sebe same;
Grejale su po snegu dusmane
Njinu zlobu u sebi skrivase
Pa sad guje prokletstvo ih cine
Kad za ljudske vrednosti neznase.

Otud horda nerazumnih krenu
Niz planinu kao roj osica
Pa stigose sabanik livadi
Kao jato lesinara ptica.
Puste duse a ruke krvave
Iz ratova po svetu gde bise
Na malo se jato sokolica
Svi krvnici redom okomise.
Na jednoga u gnezdu sto cici
Deset ih je bilo prokletnika
Sve ocevi dece u tudjini
Sve ocevi njihovih nesrecnika.

Sto planonom padala su deca
I njina ce zakukati majka
Ko Sumaru mati kad zajeca.
A Sumar je ko I svi do njega
Sacekao zlobnike dzelate
Sto za sobom blato ostavise
Na obrazu vecno da se blate;
Pa gledase u sumu gde crni
Ni borici nisu se videli
Cekali su dusmani da krenu
Ni na decu nisu udariti smeli.
Jer oni su kosti ledili im nocu
I Srbiju svoju kroz sume branise
Neiskusni al cistotom duse
Voleli su zemlju I od sebe vise.
Gospod im je bio mudrost koju prate
Junastvo u krvi cast svoga roda
Mogao je srce svako da im cupa
Ali veru niko nehtede da proda.
Znali su da zlobom negrade se kule
Niti vredi carstvo izniklo iz krvi
Medju slugama cistota se trazi
A za Srpstvo sluzili su prvi.
Pa na casne sluge I junake
Iz daljine granate padase
Bije divljak sa vrha planine
Kao da se u dobro nadase.
No nijedno ne odlete perce
Sa mladih krila od straha I jada
Vec ponosno pevahu Srbiji
Staru pesmu hrabra grla mlada.
Svi do jednog ko braca rodjena
Drze puske kao tamburice
Svaki ceka placenog gresnika
Da mu s pesmom isamara lice.
Medju njima I Sumar zapeva
Mijailovac selo da ga cuje
Tu je rodjen pa mu porucuje
Da ne place I da nestrahuje.

← I ONI ĆE PATITI ZBOG GREHA

Da nebrinu ni otac ni mati
Jer kosare voli ko I selo
Pa kad dodje jelek da mu spremе
Da presvuce vojnicko odelo.
Pesmu peva majci sto ga rodi
Da ponosno zoru sacekuje
Nije vazno sto nisu zajedno
Dzaba zivot kad zemlja robuje.
Ocu zbori pesmom sa planine
Da vinograd u vino pretoci
Nije vazno ziveti il mreti
Vec sloboda sa njim da se toci.
Sestru zove I sestricu ljubi
Pa joj peva junak sa Kosara
Ne proklinji zbog brata tvojega
Vec zbog zlobe sto nam zemljom hara;
Neli suze zbog brata jedinca
Svi su tebi braca prema Hristu
No da rodis cestite sinove
To ti pevam ovde na bojistu.
I svom Srpstvu ma gde da se nadje
Porucuje hrabri junak lepi
Nije svaka vatra proja da se pece
Niti svaka voda zednog ce da krepi.
Ko zapali tudje zbog svojega dobra
I najmanji dim dusu ce da gusi
Ko tudje potopi zbog svoje njive
Nicace mu korov I u samoj dusi.
No kad htede jos nesto da kaze
Zacuse se siptarski rafali
A Sumar se za mitraljez hvata
Dusmaninu neda da navali.
Kao sablja u cara Lazara
I hrabre junake s Kosova
Secе Sumar kukavice puste
Sto se kriju kraj samih borova.
Pa pogleda u bracu kraj sebe
Bracu gleda u sumu nisani.
Nije svaka puska ubojita
Pa ce svaki svakoga da brani

Mali kamen ali temelj drži
Temelj slave I buduće casti
Neda Sumar sabanik livadu
Ko da sa njom Srbija će pasti.
Znoj sa lica ozedneo pije
Nema kada cuturu da zgrabi
Da je hleba kolko je granata
I Evropa da jede mogla bi.
Ali cuti sve joj pusto bilo
Cuti pusta ko da ziva nije
Mesto vode iz svojih izvora
Kao sluga vino bi da pije.
Kod ociju I svetlosti dana
Ona slepa, slepa bila vazda
Mesto svoje kraljevstvo da brani
Oce tudjin da joj bude gazda.
Mesto reci sa svojih usana
Drugi zbori dok ona krvari
Mesto leka ona bolest iste
Vecno mlada al u dusi stari.
Ne brine se za budućnost svoju
Nit sto prste s ruku joj skidaju
Vec za novac pusti od dusmana
Za koji se I kurve prodaju.
Nije njojzi stalo do mladosti
A ima je Bog je tako hteo
Ona sebi sama raku kopa
Sama sebi priprema opelo.
O Evropo posrnula kujo
Zar ne vidis nadlecu te jadi
Moli Boga da Srpstvo I Srbi
Za spas tvoju vecno budu mladi.
Dokle ima Hrisanskijeh dusa
Da junastvom kunu te I brane
Za vekove pamtice se mnoge
Ponizena gde stojis sa strane.

Stajala si pusta u prikrajku
Dok su Sarom drugi silazili
I sa tobom stoka Srbinova
Vecno suze u bogatstvu lili.
Vecno zvali vecno se kajali
Vecno dusu noz greha bi seko
Po veri smo I po stanju isti
Al po casti za navek daleko.
Nije vasa vojska pogolema
I oruzje precizno vam jako
Prostoj pusci Dragana Sumara
Ni za kundak vredno joj nikako;
Sve imate sve vam pusto bilo
Sve imate zbog pustijeh para
Al nemate ovo jato tica
I sa njima Dragana Sumara.

Sikte guje iz suvoga granja
Al na megdan izaci ne smiju
Svaki od njih u vino se kune
A ne mogu ni kap da popiju.
A te kapi vise biti nece
Da opijha cascu I cistotom
Svi zalise Djeravicu pustu
A bas niko za svojim zivotom
Dan prolazi a tici se drze
Preorana Sabanik livada
Municije nestaje za borbu
Al se sumar jos drzi I nada
Jos u svoj bi mitraljez se kleo
I u svoje pobratime mlade
Arnauti Saru bi da sruse
Granicari vecu bi da grade.
No pred vece zlo se naziralo
Vidi Sumar da ce zlo naici
Kad nestane za zidanje kamena
Sa livade morace otici;
Preznaja se I u sebi pati
Mlado momce a mudrost prestara
Zar Kosare do veka da zive
U rukama drugog gospodara.

Pogled njegov prati sda se zbiva
Po bojistu gde mladost sazreva
Nasa puska sve tisa postaje
A dusmanska I prsti I seva.
No jos niko ne ustaje ici
Pa ponosno svoj mitraljez ljubi
Dfok je tebe I mene rodjeni
Ovaj boj se niposto ne gubi.
Puca Sumar ko da je stotinu
Po livadi zaleglo vojnika
A ne saka neiskusnih tica
Protiv krda prokletih zlobnika.
Puca Sumar no uzalud bese
S jednom kapi ne mije se lice
Praznih saka ne bije se bitka
Nit goloruk mozes na ubice.

Taman bese zapevati hteo
Crne slutnje pesmom da prekrati
Nadjacaga glas koji poziva
Celu vojsku nazad da se vrati.
Zove vojsku da krene ka sumi
Nebili se povukli s livade
A Sumaru zasijase oci
Pa povika zar livada pade.
Gde si rode sa svojim vodjama
Da se spreći to sto mora biti
Godinu sam gubio planinom
Zar ce drugi na kraju kositi
Ovo polje I ovu livadu
Na kojoj se borismo do sada
Zar da tudjin s izvora se krepi
Braco moja casna golobrada.
Zar mi casno mladost zrtvovasmo
Politikom necast da nam cine
Spreći bruku pred svojom mladosti
Daj nam snage ustani Srbine.

Ne dize se sa zemlje da bezi
Niti gleda bracu iza sebe
Samo pusku sto je dograbio
Jos je jace stegao uz sebe.
Pa po zlima iz jedne puske
Pada kisa sile I metkova
Nece tudjin uzeti livadu
Dok nevidi bracu iza borova.
Dok I zadnji ne bude sakriven
Mladi ptic sto se sumi krece
Hrabri junak iz svoga zaklona
Nit ustaje niti se pokrece.
U trenutku u svoj toj gunguli
Zacu poziv iz sume da krene
Pa pomisli sva su braca dobro
Skupili se pa cekaju.
Okrenu se, steze svoju pusku
Al pogleda mitraljez ostade,
Nedam tebe u dusmanske ruke
Jer ti mene njima ne predade.
Kad se korak prebaci u stranu
Nebili se njemu primakao
Cu se rafal kad je Sumar pao
Nepomican, srastao s livadom
Niti hoce, niti moze vise
Dusmani se po livadi krecu
Srbi svoga Sumara izgubise.
Hrabar bese, hrabar I pogibe
Za cast svoje otadzbine mile
Uvek casnih legendi je bilo
Gde su casne bitke se vodile.
Sad poleti sa ove livade
Nek istina svetu usi para,
Nikad oni nece da imaju
Hrabru decu, ko Srbi Sumara.